

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 2/2016

Únor 2016

Vraťme dnešnímu světu otce a syny

Skrze něho (Krista), s ním a v něm... Slova, která jsou vrcholem každé eucharistické modlitby. Otec skrze Syna dal světu všechno dobrodiní. Kdo tedy chce prožít život v plnosti, musí dát všechno Bohu. Aby ho Bůh mohl obdarovat vším.

Za vlády císaře Karla Velikého se celá římská eucharistická modlitba přednášela v tichosti, ale její závěr zazněl nahlas, aby lid odpověděl nahlas.

Tehdy arcijáhen držel v ruce kalich a papež Kristovo tělo na patěně a lid odpověděl: Amen - tak je. Amen zvýrazňuje, že Otec skrze Krista dal světu všechno dobrodiní. Prožíváme Rok milosrdenství, ve kterém si chceme prohloubit svůj vztah k víře a k evangeliu, k ukřižovanému Kristu a také ke Zmrtvýchvstalému. Svatý Pavel, který prošel téměř celý

tehdejší známý svět, byl neúnavným hlasatelem Božího slova, velkým misionářem a budovatelem Církve. Celou svou činnost založil na Božím slově a na scházení se věřících kolem oltáře. Německý teolog Karl Rahner říká: "Celé Boží slovo a celé slavení Eucharistie je službou slova a celá Eucharistie

je svátostnou událostí." Klademe si dnes otázku, jak obnovit unavenou Evropu, ozdravit zkažené vztahy? Jak Evropě vrátit svátostnou událost?

Ježíš neměl problém s Otcem

První věc je vrátit se k velikosti nebeského Otce a k osobě Ježíše Krista. Oslovením Abba Ježíš přibližuje Boha člověku, objasňuje nádherný význam Božího synovství a zvláštního vztahu k osobě Otce. Je to hluboká důvěrnost, pro kterou není příklad před ní ani po ní. Proto se nedá popřít, že Ježíš neměl problém oslovovat Boha Abba - Otče. A měl s Otcem jedinečný vztah, jaký zřídka mají dnešní otcové a synové.

Slovo otec se stalo pro dnešní rodinu nejednou fraškou. Přesto se hledá postava otce ve studiích a článcích novin nebo v úvahách intelektuálů. Nedokázali jsme rehabilitovat lídra rodiny a znovu postavit na důstojné místo. Naopak roky ubíhají a otec nejenže se vzdal svého postavení, ale dělá všechno proto, aby od něho utekl. Pro sesazeného krále je příliš náročné nahradit poroučení pokorou. A stále se mu nezdá dostatečně hrdý úkol přidat se k dětem a k rodině jako spolucestující. Nemá prořídlé jen vlasy, ale i srdce, každodenně je frustrovaný.

Znovu objevit synovský vztah

Vědomě jsem obrátil pozornost na otázku o otcích, kteří by měli mít hluboký vztah se svými syny a dcerami a budovat jednotu. Protože část mše sv. - tzv. doxologie - nás zaměřuje na Ježíše Krista, který nám ukazuje hlubokou důvěru k Otcovi. Nazývá ho "Abba", to je zdvojnásobení v aramejském jazyce. Tímto výrazem chtěl odrostlejší syn projevit důvěru a úctu svému otcovi. Dnes se nám to zdá staromódní. Ale pokud chceme uzdravit společnost, potřebujeme objevit otce a jeho vztah k dětem i k rodině. Proto Ježíš zbytečně neučil své učedníky modlit se Otče náš.

Zdůrazňoval: "Kdo vidí mne, vidí Otce" (Jan 14, 9). Toto dodnes velmi chybí. A proto se mnozí psychologové a pedagogové zamýšlejí, jak uzdravit společnost, jak předejít agresivitě dětí, která vede k šikaně. Za tím vším se skrývá otec. Nemocná společnost může za svou nemohoucnost děkovat tomu, že zcela zašlapala vztah k otcovství.

Jistá vzdělaná žena napsala: "Nerozumím tomu, že chcete vrátit otce do domácnosti. Vždyť nám tím kradete náš jediný prostor: domácnost a děti."

Dále nemusím ani pokračovat. Uvažte sami. Proč je dnes tolik bezcílne motajících se dětí? Rostou bez otce.

Ježíš nás otevírá k Otcí

Další příklad: Otec, který nebydlel se svou rodinou, odmítal platit měsíčně za 30letého syna, absolventa VŠ, který mimo jiné vlastnil i investiční podíl v dost vysoké částce. Syn odmítl několik nabídek práce. Otec chtěl, aby začal pracovat a ze své práce si platil živobytí. Soudci dali za pravdu nespokojenému mamčinu miláčkoví, a proto ho otec musí i nadále vydržovat. Nechceme být proti matkám ani diskutovat o otcově bohatství, ale o zhoubném, blouznivém, hyperochranném pohledu na výchovu dětí. Pokud je třeba potrestat otce, tak ho potrestejme. Jistěže, nevidíme přímo do problémů zmíněné rodiny. Ale "kdo nenávidí mne, nenávidí i mého Otce" (Jan 15, 23). Zde je nádherně vyjádřena velká důvěra Otcí. Věčné Slovo Ježíš Kristus poslouchá svého Otce. Dělá vše, o co ho žádá. Plní jeho vůli. Otec obětuje svého Syna, protože miluje lidi. Je to opravdová láska ke všem lidem na světě, které vykoupil jeho Syn. Pouze Ježíš ukazuje nádherný vztah k Otcí. Ježíš i nám dovolil, abychom v dokonalé synovské důvěrnosti řekli Abba. Skrze Ježíše se můžeme bezvýhradně otevírat Otcí a chápat velikost Boží lásky a Božího otcovství. Ježíš si tento vztah nevyhraňuje pouze pro sebe, chtěl, aby měli přístup k Otcí všichni lidé upřímně toužící po spáse. Ježíš upřímně miloval svého Otce ještě i v Getsemanské zahradě, kde se potil krví, prosil, aby byl ušetřen od utrpení (srov. Mk 14, 36), a vyléval mu své synovské srdce.

Otec z "druhé ruky"?

Být otcem v této době není snadné. Rodiče mají problém udržet své děti doma, něžně s nimi promluvit, uvažovat s nimi o každodenních událostech. Smát se

s nimi, upřímně se navzájem poslouchat. Je to snad fantazie? Všichni chceme zaplnit tuto prázdnotu po otcích. Dnešní mladí lidé nechtějí, abychom je povrchně a hystericky hladili. Mají právo cítit, že je jejich maminka a otcova ruka pobízí jít dál. Nechtějí pohlazení unavenými a opotřebovanými pohyby "z druhé ruky", při

kterých cítí, že otcové již nejsou schopni intimity. Na děti třeba být laskavě náročný.

"Skrze něho a s ním a v něm je tvoje všechna čest a sláva, Bože Otče všemohoucí, v jednotě Ducha Svatého po všechny věky věků." Věřící odpovídají: Amen. Toto amen je nejdůležitější odpovědí celé mše svaté. Sv. Jeroným ve 4. století říká, že se tak mohutně zpívalo, až se chvěly stěny chrámu. Bylo to mimořádně silné vyjádření víry a důvěry v Boha Otce. Tento okamžik je jedinečný. Zde kněz po proměňování znovu pozvedá hostii a kalich, jak bychom se měli i my pozvednout prostřednictvím Krista k Otci. Toto gesto pozdvihování Kristova těla a krve je gestem darování se, chvílí slavnostního oddání se Bohu Otci. Když kněz vystupující jako liturg, drží ve svých posvěcených dlaních Krista, který se chce stát eucharistickým pokrmem, je obklopen shromážděnou Církví a spolu s ní volá: Amen. Celá bohoslužba je zaměřena k Bohu Otci. Skrze Krista prosíme Otce, Otci děkujeme, že udělal všechna díla tak úžasná. Každou obět' i našeho života, naše slabosti i neúspěch, naši opuštěnost nabízíme skrze Krista.

Evropa se obnoví přes otcovství

Možná je to trochu zvláštní, když například otec čtyř dětí, kterého opustila manželka (zajisté měli oba své chyby, ona i on), chce zůstat věrný Kristu, slibu. Chce vychovávat své děti i přesto, že se mu okolí vysmívá. On si je hluboce vědom úžasného poslání otce, který má povinnost starat se o děti, kterým dal život. Věnuje jim veškerý čas, miluje je i svou manželku, ačkoli ona střídá už čtvrtého přítele. "Je to přece moje žena, miluji ji, protože jsem slíbil Bohu, že ji budu milovat." Je to zázrak v dnešní době, v níž se všechno zpochybňuje a otcové a matky nemají hodnotu. Stali se z nich pouze donašeči peněz. Otec, který chce položit život za své děti, je povzbuzením pro Evropu, aby se obnovila skrze otcovství.

Bůh se rozhodl, aby se v Kristu Ježíši setkaly všechny dokonalosti v plné míře, aby skrze Krista smířil celé tvorstvo se sebou. Bez Krista se nedá dnes nic skutečné udělat. Vše musí začít u něj. To je pevný bod, od kterého se začneme měnit.

Bohužel Církev má dnes pokažený image. Pro mnohé lidi je nudná, moralizující a napůl mrtvá nebo jen dekorace slavností. S většinou oblastí života jakoby už neměla nic společného. A přece jsou všechny naše naděje směřovány na jediný bod - image Krista (imago Dei - Boží obraz). Křesťanství se chce pokusit ukázat krásu tohoto obrazu, jeho životnost a oslnivost.

(podle KN)

Boží tajemství a pochybné tajnosti lidí

Standa je velmi dobrým hostitelem. Vždy si dá záležet na tom, abyste u něj cítili co nejlépe. Nejednou jsem měl možnost užívat si z jeho - jak to on nazývá - stolu Boží laskavosti. A i když dal na stůl všechno, co jeho spíž a lednice daly, přece jen bylo cosi, co nedal.

Nedal prostor všem slovům a tématům. Pokaždé, když jsme začali o něčem choulostivém vyprávět, z ničeho nic pozvedl skleničku, jakoby chtěl říci přípitek, a zanotoval Žbirkovu skladbu *Bílý květ*. Když to udělal poprvé, zdálo se mi to zvláštní. Později jsem ho pochopil. Když spatřil, že rozhovor se neubírá správným směrem a cítil potřebu zakročit, pouze zanotoval *Bílý květ* a hned jsme věděli, že od této chvíle se mění téma diskuse.

Měl jasný postoj. Ne o všem a se všemi se dá a má vyprávět. Něco musí zůstat skryté.

Lákavé tajemství Boha

Tajemství není pouze věcí lidí, svá tajemství má i Bůh. A i když je Bible pěkně tlustá kniha, přece jen je toho ještě dost, co neumíme přesně pojmenovat, co nám náš Bůh o sobě a našem lidském životě úplně neodhalil. Nechává nás v jistém napětí, dává nám prostor na touhu po poznání, na překvapení. Vždyť si jen vzpomeňme na slova z prvního listu Korintřanům: "Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani do lidského srdce nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kdo ho milují" (1 Kor 2, 9). Bůh nejen vytrvale ukrývá, co připravil pro ty, kteří ho milují, ale dokonce ani nezveřejnil čas, kdy své tajemství odhalí, jak se to dozvídáme z Markova evangelia: "O tom dni a hodině neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec" (Mk 13, 32).

Navzdory těmto velkým mystériím jsou i taková tajemství, která nám Bůh dává poznat již dnes, a přece zůstávají málo odkrytá. Cosi z těchto Božích věcí

nám popsal v knize *Věci skryté* známý františkán Richard Rohr: "Většina z nás vyrůstala v domnění, že tajemství jsou věci, kterým nemůžeme porozumět, takže se o to nemáme snažit. Není to však tradiční ani pravý význam slova. Tajemství není cosi, co nedokážeme pochopit, je to něco neskutečně srozumitelného. Něco mnohvrstevného a plného významu, což nikdy nebude zcela ukončeno nebo vyřešeno." Jako příklad uvádí velikonoční tajemství. Na jedné straně bylo cosi ukončeno - Kristova smrt a zmrtvýchvstání; a přece plnost tohoto tajemství bude odhalena a námi pochopena až na konci - když se budeme na toto všechno dívat spolu s Bohem.

Tajemná Boží štědrost

Hra na anděly patří na letních dětských táborech mezi oblíbené. Její podstata spočívá v tom, že dítě si vylosuje jméno jednoho člověka, kterému má během celého pobytu v táboře tajně dělat dobré skutky. Popravdě, koho by nepotěšilo malé překvapení? Milé je nejen to, že denně něco najdete; nejednou potěší i kreativita při dávání. Čím je vylosovaný člověk "andělu" bližší, tím úchvatnější bývá štědrost "anděla".

Boží štědrost je nezasloužená, často však i přímo nechtěná. Richard Rohr nazývá Boží štědrost milostí a definuje ji

jako "to, co naší duši dává nový život, podíl na životě samotného Boha". Výrazně poznamenává člověka a skrze něj mnohdy i dějiny Izraele, respektive lidstva. Vždyť si jen vzpomeňme na proroky, kteří na jedné straně zažívají od Boha milost, a na straně druhé před ní nejednou prchají nebo ji odmítají, a to buď pro její náročnost, nebo proto, že darovaná milost vyžaduje výraznou změnu dosavadního stylu jejich života. Nemluvě o tom, že "Boží logika" při dávání milosti je pro člověka dnešní doby nepochopitelná. V duchu i nahlas jsme si zvykli ptát: "Proč právě toho si Bůh vybírá?" Rohr pokračuje: "Milost není možné pochopit skrze systém záslužnosti. Nelze ji vtěsnat do modelu kupování a prodávání, ztráty, zisku, dosažení cíle či manipulace, což jsou bohužel modely, kterými se v našich životech většinou řídíme. Milost je doslova pro ty, 'kteří si ji chtějí vzít'. Je to Bůh věčně rozdávající Boha - za

nic, jen pro samotný akt darování." Není to tedy o mých či tvých zásluhách, ale pouze o Boží vůli darovat se. Bůh nehraje podle našich pravidel.

Občas si však i my lidé vzájemně dopřejeme takové dobro, že se musíme jeden druhého ptát: "Proč jsi ke mně tak dobrý, když ti já neumím opětovat tvou dobrotu?" A odpověď je většinou stejná - od muže či ženy, ale i od Boha: "Neboť tě miluji a nedokážu jinak."

Tajemství hříchu a Božího odpuštění

Papež František při jedné audienci řekl: "Nezapomínejme na toto slovo: Bůh se nikdy neunaví odpouštět nám! Kde je tedy problém? Problém je v tom, že my se unavíme, my nechceme, unavíme se prosit o odpuštění. Bůh se nikdy neunaví odpouštět, ale my se unavíme žádat o odpuštění. Nikdy se neunavme!"

Richard Rohr píše: "Ježíš se zabývá radikálními příčinami zla, a nejen jeho příznaky. Jan Křtitel říká o Ježíši, že přikládá sekeru na kořeny stromů (Mt 3, 10; Lk 3, 9). Většina z nás jen osekává větve a diví se, proč z kmene stále znovu vyrůstají kazy." A dále pokračuje: "Hřích jsme definovali třemi body: 1. musíš mít plnou vědomost, 2. musí to být ve velké věci, 3. tvé jednání je plně dobrovolné. Na první pohled se to zdá jasné a srozumitelné, jenže toto není biblická definice hříchu, ale právníká." Zabýváme se prý více vnějším chováním, které je měřitelné a dá se postavit před soud. Jenže se spravedlností, milosrdenstvím a věrností - které Ježíš nazývá tím, co je v Zákonech důležitější - to takhle nejde.

Po tajemství Boží štědrosti stojíme před tajemstvím našeho hříchu a Božího

odpuštění. Ptáme se, proč nás Bůh nestvořil dokonalejší, abychom podávali lepší výkony. Proč nám dovolil být náchylnými ke hříchu, když tak velmi touží po naší svatosti? Jenže to jsme se opět ponořili do naší "lidské logiky". Kdyby bylo po našem, člověk by byl 100-procentní a nemuseli bychom řešit jeho selhání. Ale Bohu

se zalíbilo dát nám svobodnou vůli - až takovou, že respektuje naši "kazivost". Nechtěl bezchybné stroje; chtěl člověka s citem, křehkostí, ale také s touhou. A touhu vložil do každého z nás.

To mi připomíná Samaritánku u studny a její žízeň. Samaritánka ještě přesně neví, jakou žízeň cítí a čím by ji měla uhasit; vnímá však prázdnotu svého srdce a touží nasytit ho čímsi větším, než bylo to, co jí nabídli a dali muži, které měla. Její touha se ukazuje natolik silná, že Samaritánku přivádí do blízkosti Boha a v komunikaci s ním neodolá jeho pozvání a odpuštění.

Jsme zaskočení Božím chováním. Nerozumíme tomu, neboť ještě nerozumíme tajemství Boha samého - nejen jeho trojičnosti, ale ani jeho "přístupu a důvodu přístupu k nám". Bůh věčně rozdávající Boha. Toto nás převyšuje a naplňuje zároveň.

Tajemství člověka

V našem - jak to s hrdostí říkáme - moderním světě se stále více přesvědčujeme o tom, že nic není skryto tak, abychom to neuměli odhalit. Máloco zůstává před námi utajeno, sotva co nás překvapí. Dokonce i sami k tomu přispíváme. Odkrýváme své životy na sociálních sítích, píšeme blogy o svých pocitech a zážitcích a "házíme" na webové stránky fotografie z našich akcí. Žene nás touha odhalit stále více ze sebe a z jiných. Bohužel při tomto snažení jsme nejednou ochotni porušit i mnohá pravidla a zákony. Zdá se, že tajemství, a to ani profesní, nám už nic neříká - prodáváme lékařské zprávy, vyzrazujeme firemní výrobní tajemství, ignorujeme poštovní tajemství... Nemluvě o tom, že ani zpovědní tajemství - zavazující i penitenta nemluvit o své či zaslechnuté zpovědi - nám není svaté.

Škoda, že jsme tak rychle a snadno ztratili cit pro tajemství. Tajemství totiž má svůj význam a smysl - nejen na Vánoce. Ale jedna moje vánoční zkušenost mnohé napověděla.

Krásné tajemství z Vánoc

Byly Vánoce, a jako každý rok, i tehdy jsem stál před otázkou, čím koho překvapím - aby to nejen potěšilo, ale i vyjádřilo můj vztah k němu. Nejmladšímu bratrovi jsem se rozhodl dát svůj vánoční dárek formou příběhu: na vánočním stromě jsem pro něj rozvěsít různé obálky - v každé z nich bylo cosi napsáno a v některých přidáno i něco navíc. Už se zdálo, že bratr David v tom roce dostane na Vánoce jen pár slov a několik euro. Ale když otevíral poslední obálku a četl: "Davide, máme tě moc rádi...", další slova nemohl dočíst - dopis byl jaksi zvláštní slepený. Chvilí mu trvalo, než ho opatrně rozlepil. Pak však zůstal jakoby bez dechu. Podíval na nás a zmohl se pouze na: "To vážně?" Ani nečekal na odpověď. Vyskočil ze židle, klekl si pod vánoční stromeček a zcela vzadu našel přihlášku na kontrabasový kurz. Pronikla ho neskutečná radost – a nás s ním.

Můj bratr David vytrval v otevírání do konce a vyplatilo se. Byl trpělivý při postupném odkrývání "tajemného daru". Nakonec dostal to, o čem ani nesnil - několik dní s nejlepšími kontrabasisty Slovenska.

Myslím, že to samé dělá Bůh s námi: dává nám "tajemství otevírat postupně", abychom se nakonec - možná také kleče - natáhli po tom největším daru a tajemství, které má pro nás připravené.

(podle KN)

Kde přebývá vzácný obsah, není místo pro odpadky

Postní zamyšlení

Slova jsou viditelná znamením lidské rozumové přirozenosti. Prostřednictvím nich vyjadřujeme myšlenky a vůli a tónem hlasu odkrýváme své pocity. Slova vypovídají o dobru a zlu v našem srdci. Můžeme jimi Boha chválit, nebo mu zlořečit. Můžeme člověku projevovat lásku, nebo ho urážet a zavrňovat.

Občas si nejsme jisti, co můžeme říci a co ne, abychom lidem neublížili. Někdo totiž nemá problém říci o druhém člověku cokoli, jiný se zase úzkostlivě bojí vyslovit vlastní názor. Kde je ta hranice a co už považujeme za pomluvu?

Poškozenou pověst těžko vrátíš

Morálka charakterizuje pomluvy jako nespravedlivé poškozování dobré pověsti druhé osoby vyobrazením jejích skutečných, ale skrytých chyb. Čest

a dobrá pověst jsou jedněmi ze základních práv člověka, na které bezdůvodně nelze sáhnout. Nejdůležitější je mravní čest. Méně důležité je uznání, pokud například někoho uznáváme jako dobrého vědce. Mravní čest mluví o mravní poctivosti člověka a přináší mu respekt mezi lidmi. Prvoradou roli

při ní hrají dobrot a odevzdanost Bohu. Po nich následují přirozené vlastnosti - vrozená inteligence, krása, tělesná síla a až potom materiální bohatství. Více než být nositelem jisté vlastnosti se cení, pokud ji někdo umí i správně využívat. Rozmnožení daru je vždy více než samotný dar, který člověk dostal bez jakékoliv zásluhy. Ve zvláštních případech - pokud to vyžaduje společné dobro - se připouští i spravedlivé poškození práva na čest. Představme si například, že by se o vážný post ucházela osoba, jejíž jednání či hodnotový systém by ohrožoval dobro společnosti. V takovém případě by bylo dovoleno, ba přímo povinné zveřejnit její skryté nedostatky. Neboť ochrana společného dobra má přednost před dobrem jednotlivce.

Co o nás napovídal

Pokud se zveřejňují již známé skutečnosti, nejde o pomluvy, ale pouze o drby, ačkoliv ani to nikomu neprospívá. Pokud však negativní věci o nějaké osobě v jen úzký okruh lidí, není dovoleno je dávat na známost širší veřejnosti. To by byly pomluvy.

Dobře známe, jak pomluvy a drby otravují mezilidské vztahy. Představme si situaci v kruhu kolegů, kde jeden z nich chybí. Někdo z přítomných začne rozebírat epizody z jeho soukromí, neshody v manželství, problémy s dětmi... Nikomu to zdánlivě nepřekáží. Co když tam však příště v naší nepřítomnosti budou podobným způsobem rozebírat i náš život? Co všechno o nás napovídají? Ovzduší, které mohlo být přátelské, se jakoby zamoří otravným plynem. Pomluva nikdy nebuduje, ale rozleptává. Při pomluvě se zjevují

skryté, ale pravdivé skutečnosti. Při nepravdivých slovech jde o osočování, což je mnohem závažnějším proviněním, ba přímo újmou. K osočování nikdy neexistuje důvod. Přitom platí, že čím má dotyčná osoba vyšší postavení, tím je újma vážnější, zvláště pokud mravní čest souvisí s její funkcí, jako v případě církevních představitelů. Víme, že zlo, které se o někom takto rozšíří, se již prakticky nedá sejmout.

Dobré jméno nad bohatství

Písmo říká, že dobré jméno je více než velké bohatství (srov. Př 22, 1). Proto nespravedlivým zbavením dobrého jména se provinujeme vážněji než například krádeží. Pokud někdo přijde o majetek, může si ho šikovností opatřit. Pokud někdo přijde o dobrou pověst, nikdo mu ji nevrátí zpět.

Velkou odpovědnost v této oblasti mají ti, kteří veřejně šíří zprávy, čili pracovníci médií. Všichni si uvědomujeme, jak málo se ve zprávách vyskytne něco pozitivního, povzbudivého. Mnohem horší však je (nad čím se už ani nepozastavujeme), že celé relace jsou založeny na hledání a zveřejňování skutečností, jejichž poslech by slušné lidi ještě donedávna přiváděl do rozpaků. To, co sledujeme v médiích, se pak stává tématem rozhovorů a šíří se dál. Kdo se bude zodpovídat za obsah těchto informací?

Bulvární tisk má již standardně vysoké náklady a televizní pořady s podobným obsahem se těší vysoké sledovanosti. Pochybný je i celý fiktivní svět tzv. celebrit, živná půda drbů a pomluv. Jeden z důvodů žádanosti celebrit je určité nedostatek přitažlivých příkladů a osobností s přirozenou autoritou. Ale možná si tím divák i léčí někde v hloubce ukrytou závist, že není stejně bohatý a populární.

V souvislosti s postní dobou si můžeme uložit půst od zbytečných, ubližujících slov a od bulvárních zpráv. Půstem od slovního balastu vykonáme něco dobrého nejen pro sebe, ale i pro druhé. Naše nitro, které se nutně projevuje navenek, bude i pro druhé přínosnější. Postoj k pomluvám a drbům je i jistým indikátorem našeho vnitřního světa. Všimněme si, že spokojený a vyrovnaný člověk se zdravým postojem k sobě o pomluvy a drby nemá zájem. Ty jsou projevem průměrnosti a povrchnosti.

Ze srdce na jazyk

Pokud někdo žije pro určité ideály, podobnými věcmi se nezabývá, protože se jednoduše vymykají z jeho myšlenkového světa. Pokud nádobu naplníme vzácným obsahem, už není v ní místa pro odpadky. Pán Ježíš klade velký důraz na to, co nosíme ve svém nitru: "Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, krádeže, krivá svědectví, rouhání" (Mt 15, 19). Čili to, co říkají ústa, se nejprve zrodí v srdci. Evangelium jde vždy na podstatu věci: "Proč vidíš třísku v oku svého bratra..." (Lk 16, 41). Ježíšova výzva je jasná - nevyhledávat chyby na druhých. V naší mysli se často rodí povrchní názory, které prezentujeme navenek.

Ježíš říká: "Nesud'te, abyste nebyli souzeni" (Mt 7, 1). Kdo z nás zná druhého tak, že by o něm mohl vyřknout objektivní soud? Máme problém vůbec pochopit sami sebe. Konečně, pokud své nitro naplníme negativními obrazy o druhých, velmi těžko je přijmeme za své bližní. Odsoudíme je na základě povrchního úsudku dřív, než bychom se namáhali je poznat. A život s lidmi, na kterých vidíme jen samé zlo, musí být velmi namáhavý.

Pomluvy a osočování jsou tedy vážným porušením práva bližního na dobrou pověst. Jsou proviněním proti spravedlnosti, což vyžaduje náhradu, zadostiučinění za způsobenou škodu. V případě pomluvy musíme udělat vše proto, aby se informace dál nešířili, a při osočování musíme opravit řečenou nepravdu. Napravit pošramocenou pověst druhého je však mimořádně náročné.

Svatý Filip Neri měl velký smysl pro humor, který uměl využít i při zpovědi. Jisté ženě za její neřest pomluvy dal za pokání oškubat slepici a rozsypat peří po silnici. Když to udělala, přikázal jí, aby šla a všechno peří posbírala. Žena odporovala: "Ale to se nedá, vždyť peří už dávno rozfoukal vítr." "Vidíš," odvětil sv. Filip, "tak je to i s tvými pomluvami, které rozséváš po lidech. Už nikdy ta slova nevrátíš zpět."

(podle KN)

Jubilejní roky v Církvi 2.

Pokračuje v našem povídání o jubilejních rocích jejich přehledem.

I. - 1300 - Bonifác VIII.

První jubilejní rok, který historie s jistotou uvádí, je jubilejní rok, který Bonifác VIII. vyhlásil 22. února 1300 bulou *Antiquorum habet fidem*. Její text je vytesán do mramoru, který je zazděný do svaté brány Baziliky sv. Petra. Sbíрка v podobě darů poutníků v bazilikách sv. Petra a Pavla během svatého roku vynesla víc jak 51 tisíc zlatých, z nichž se 30 tisíc obětovalo na oltář sv. Petra a 21 tisíc na oltář Baziliky sv. Pavla. Peníze byly použity na rozšíření a výzdobu bazilik. Na základě dostupných zpráv se odhaduje, že počet poutníků do Říma přesáhl dva miliony. Mezi četnými poutníky, kteří tehdy navštívili Řím, se uvádí Dante Alighieri.

II. - 1350 - Klement VI.

Druhý jubilejní rok se v Římě slavil za nepřítomnosti papeže. V těch dobách bylo totiž papežské sídlo přemístěno do Avignonu a poměry samozřejmě nebyly nejprůzračnější. Bulou *Unigenitus Dei Filius*, vydanou v Avignonu 27. ledna 1343, papež Klement VI. prohlásil zkrácení intervalu jubilejních let na 50 poté, co ho Bonifác VIII. stanovil na 100. Své rozhodnutí zdůvodnil pasáží z knihy Leviticus (25,10). Dobový historik uvádí, že tehdy přišly do Říma více než dva miliony poutníků, k nejslavnějším patřili Francesco Petrarca, uherský král Ludovít a sv. Brigita Švédská. Ta se zdržela v Římě asi 30 dní.

III. - 1390 - Urban VI., Bonifác IX.

I během III. jubilejního roku sídlili papeži v Avignonu. Podle nařízení papeže Klementa VI. tento jubilejní rok měl připadnout na rok 1400, ale papež Urban VI. určil, že interval mezi jubilejními roky se zkrátí na 33 let, na památku Ježíšova pozemského života.

IV. - 1400 - Bonifác IX.

Pro tento jubilejní rok bylo rozhodnuto přidat k obvyklým návštěvám bazilik sv. Petra, sv. Pavla a Lateránské baziliky i návštěvu Baziliky Santa Maria Maggiore. Počet poutníků do Říma, kteří využili příležitost získat plnomocné odpustky, není znám. Je však známo, že vypukl strašný mor, který si vyžádal statisíce obětí na celém území, jak se to ostatně často stávalo v těchto časech při masových shromážděních. Dokument k IV. jubilejnímu roku neexistuje, proto někteří historici váhají, zda ho mají zařadit ke "svatým rokům", které se opravdu slavily. Neshodují se ani na tom, zda jej považovat za řádný nebo mimořádný.

Rok 1390 vyvolal mnohé nejistoty, neboť papežství bylo zmítáno schizmatem a spory mezi Římem a Avignonem, město Řím zase krvavými bitvami mezi rody Colonna a Orsini. Po kruté lidové vzpouře byl obsazen Papežský palác a papež byl nucen uprchnout. Poměry v Římě byly žalostné. Přesto, zdá se, poutníci tam nacházeli posilu.

V. - 1423 - Martin V.

O 5. jubilejním roce máme jen pár protichůdných zpráv, ba dokonce se zdá, že nebyl oficiálně vyhlášen, protože se nikdy nenašla příslušná bula. Nicméně všichni následující papeži zapsali tento svatý rok mezi oficiálně svaté roky, což nasvědčuje, že se opravdu slavil. Předpokládá se, že svatou bránu chrámu sv. Petra otevřel sám papež Martin V. na Vánoce 1422. Jedna kronika uvádí, že papež "dal otevřít Svatou bránu v bazilice sv. Jana v Lateránu". Byla to první zmínka o svaté bráně v souvislosti s jubilejním rokem.

VI. - 1450 - Mikuláš V.

Při pontifikální slavnosti 19. ledna 1449 papež Mikuláš V. určil otevření VI. svatého roku na Vánoce 1449. Papež Mikuláš V. znovu uzákonil cyklus 50 let, stanovený Klementem VI. Rok dostal pojmenování "Zlatý rok", jelikož poprvé v předvečer Vánoc 1449 se s mimořádnou okázalostí otevřela v bazilice sv. Jana v Lateránu - "Zlatá brána". (Zdá se, že tato brána, o níž se povídaly bájně historiky, opravdu existovala, byla celá ze zlata a později údajně byla zazděna v bazilice sv. Petra.)

V sobotu 19. prosince ve večerních hodinách se z Chrámu sv. Petra valil dav poutníků, kteří dostali papežské požehnání, k jedinému mostu na Tibeře u Andělského hradu. V tlačenci zemřelo 172 lidí. Po této tragédii papež Mikuláš V. vyhlásil smutek ve městě a na památku této události dal postavit dvě kaple na Náměstí San Celso. Během tohoto jubilejního roku 24. května 1450 papež slavnostně kanonizoval sv. Bernarda ze Sieny.

VII. - 1475 - Sixtus IV.

V rozporu s tím, co určil papež Mikuláš V., tedy slavení jubilejního roku každých 50 let, papež Pavel II. vydal 19. dubna 1470 bulu, v níž stanovil, že slavení svatého roku bude každých 25 let. Možná Pavel II. doufal, že on bude slavit svatý rok, zemřel však a novému papeži připadlo potvrdit jubilejní rok. Papež Sixtus IV. vydal 29. srpna 1473 bulu s konkrétními ustanoveními.

Tuto bulu lze považovat za první knihtisk tohoto druhu, s dvojjazyčným textem v latině a v "lidovém" jazyce. Papež nařídil opravy v Římě, který sám nazýval "kněžským městem", aby ho ukázal poutníkům v celé jeho nádheře.

Dobový kronikář vypráví, že v den Nanebevstoupení bylo přítomno na papežském požehnání více jak 200 tisíc poutníků. Mezi slavnými osobnostmi se zmiňují neapolský král Ferdinand, dánská královna Dorota a uherský král Matyáš Korvín. Přišel i dánský král Kristián, který se oděl do černého na znamení pokání a dal razit minci na památku jubilejního roku.

Koncem roku postihly Řím strašné záplavy. K přírodním škodám se přidal nelítostným mor. Papež tehdy nařídil prodloužení jubilejního roku až do Velikonoc 1476 a zároveň povolil kajcníkům na získání úplných odpustků návštěvu některých kostelů v Bologni.

VIII. - Alexander VI. - 1500

Bulu k tomuto jubilejnímu roku vydal papež Alexandr VI. 28. března 1499. Rok byl ohlášen troubením, tak jak je to v starozákonní Knize Leviticus (25, 9). Alexandr VI. byl prvním papežem, který vyjádřil přání, aby se tato křesťanská událost nazývala svatým rokem, a ne jubilejním, aby se v každé ze čtyř bazilik, návštěvou kterých se získávaly plnomocné odpustky, otevřela svatá brána vedle hlavního vchodu. Papež při tomto obřadu použil symbolické kladivo, kterým třikrát udeřil na bránu. Od té doby se tento úkon stal předepsanou součástí obřadu. Mezi slavnými poutníky je uváděn Mikuláš Koperník.

IX. - Klement VII. - 1525

Navzdory vážné politické situaci a morové epidemii, která zuřila v Římě a ostatních částech země, se papež Klement VII. rozhodl vyhlásit rok 1525 za svatý rok. V bule ze dne 18. dubna 1524 stanovil, že úplné odpustky mohou získat i cizinci, kteří zemřeli v Římě dříve, než mohli splnit podmínky pro jejich získání, nebo ti, kteří se vydali na cestu, ale do Říma se z nějakých vážných důvodů nedostali.

X. - Julius III. - 1550

Bulu k tomuto jubilejnímu roku Si pastor avium vydal Julius III. 10. února 1550, tři dny po svém zvolení za papeže. A tak 24. února 1550 otevřel svatou bránu Baziliky sv. Petra za přítomnosti obrovského davu a v silné vichřici. Papež při této příležitosti použil stříbrné kladivo. (Kladivo bylo omylem pokládáno za dílo Celliniho, v současnosti je v mnichovském muzeu.) Mezi osobnostmi přítomnými ve věčném městě se vzpomíná Michelangelo Buonarroti.

(podle KN)

Poznala Ježíše a přestala drogovat

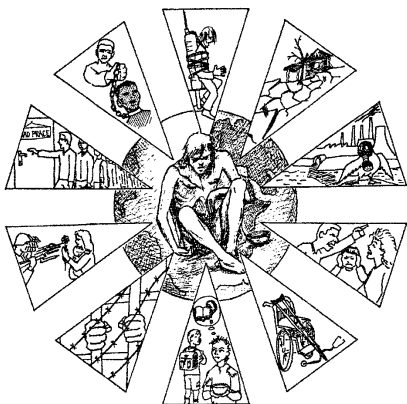
Zuzana (35) nachází radost a smysl života v každodenní aktivní pomoci lidem. Neštítí se alkoholiků ani bezdomovců. Pět let brala pervitin, ale dnes se už těší z nového života. Skeptikům, kteří nevěří, že se člověk může zbavit dlouholeté závislosti, vzkazuje: "Neznáte Boha!"

Setkáváme se v Bratislavě v domě řeholních sester s charismatem zaměřeným na pomoc nejchudším. Krátce odpoledne panuje v budově ticho. Zuzana právě ukládá vyprané prádlo a na uvítanou mi srdečně podá ruku. Usedáme k dřevěnému stolu v sakristii a útlá žena pomalu začíná vyprávět svůj příběh.

"Tma, černá díra, úplně ztracený svět. Svět bez jiskřičky naděje, bez lásky a pochopení. Všichni tě odsuzují jen proto, že padáš a ty nevíš, jak z toho ven. A proč? Pro koho, když tě nikdo nemá rád a i vlastní rodina se k tobě otočila zády? Sáhneš po drogách a na chvíli zapomínáš. Jen jednou, dvakrát a najednou v tom jedeš." Klidné zelené oči této obyčejné ženy zastírá smutek, když se ve vzpomínkách vrací k nejtemnějšímu období svého života.

Neradostné dětství

Téměř každý člověk, který se uchýlí k nějaké závislosti, má za sebou hluboké zranění a velmi často i dětství či mládí v kruhu nefunkční rodiny. Ani Zuzana není výjimka. Otec matku, která pocházela z ciziny, podváděl a setkání s ním by dodnes spočítala na prstech jedné ruky. Rodiče se rozvedli brzy po Zuzanině narození, a když měla nejmladší ze tří sester šest let, do rozbité rodiny se nastěhoval matčin nový přítel. Situace se však vůbec nezlepšila, právě naopak. Muž byl alkoholik, který dívky namísto projevů lásky bil. V mlhavých vzpomínkách na dětství plné osamělosti a nelásky si Zuzana vybavuje hlavně matku, která pro ni měla být majákem v bouřích života. Nebyla. Postupně připravovala tři dcery na den, kdy se vrátí zpět do své rodné země.

Brzy opravdu odešla. Více se nevrátila, přijížděla pouze na krátké návštěvy. Zuzana měla tehdy osmnáct, a jak sama přiznává, byla ještě dítě. Sestry zůstaly samy bez rodičovské lásky a bez naděje, že ji někdy znovu získají. Krátce poté našla Zuzana matčin starý deník. Z něj se dozvěděla, že před jejím narozením matka chtěla jít na potrat. K ostatním bolestem se tak přidala další, možná ta největší. Bolest nechtěného dítěte.

Toužila po lidech, ne po droze

Zlom v jejím životě nastal v roce 2005, kdy si poprvé sáhla na život. Na ten den si vzpomíná nejasně. Snědla tabletky a probrala se v nemocnici, kde brzy poznala narkomany. Po odchodu z nemocnice pozvolna začala brát drogy. Ne pro ně samotné, ale kvůli obrovské touze někam patřit. Drogová parta ji ochotně přijala mezi sebe. Pervitin, který vyráběli, Zuzana odmítala, ale oni jí ho začali píchat násilím.

Jako většina závislých lidí, ani ona si nepřipouštěla, že drogy potřebuje k životu. Vůbec ji nenapadlo, že ji mohou zabít. Zanedlouho jí už pervitin nikdo nemusel píchat násilím, dělala to sama a dobrovolně. "Říkala jsem si, že určitě nejsem závislá a ani nebudu. Byla jsem si sama sebou jistá, neboť více než po droze jsem toužila po lidech, chtěla jsem někam patřit. Myslím, že závislost si zpočátku nikdo nechce připustit. Se mnou to bylo stejně," přiznává. Tři roky trvalo, než si uvědomila, že pervitin jí přece jen chybí. Ve skutečnosti jí nechyběla droga, ale příjemný pocit, který způsobovala. "Šlo mi jen o tu první sekundu, o to teplo a hřejivý pocit v žaludku. Cítila jsem příliv energie a lehkost, jako bych mohla létat. Narkoman chce stále prožívat tuto sekundu. Co následovalo pak, bylo velmi špatné," vzpomíná.

Únava, nechut' k jídlu, nadbytek energie a halucinace, když vyprchaly příjemné účinky. Opakovala si, že s tím musí přestat. Chtěla spát, jíst, neuměla se však donutit. Podvědomě si začala dávat stále větší dávku ve stále kratších intervalech. Nechodila ven, protože už neovládala ani stát na nohou. Prakticky pořád byla nadrogovaná. Proč? Chyběla jí matka, toužila, aby se o ni zajímala, aby ji přišla navštívit. Nepřišla, přestože od dcer věděla, co se děje s tou nejmladší.

Nechtěla žít

Zuzana se znovu pokusila o sebevraždu. Udělala to opakovaně, až se ocitla v začarovaném kruhu bez konce. Dostala se do nemocnice, pustili ji domů a opět se vrátila zpět. Celý čas si vroucně přála, aby ji matka alespoň jednou přišla navštívit. Prosila ji o odpuštění, že začala brát drogy. Matka nakonec přišla, ale nechovala se tak, jak její dcera potřebovala. Ani u sester nenašla porozumění. "Hlas v mém nitru mi říkal, abych nepřestala drogovat, když je celý svět ke mně tak špatný a i moje vlastní máma. Nechtěla jsem žít," přiznává smutně.

Trvalo ještě nějaký čas, než do temnoty jejího srdce proniklo světlo a už nikdy nezhaslo. Bylo to na Silvestra před pěti lety, kdy Zuzana šla doprovodit známého na mši svatou do řeholního domu v Bratislavě. Nešťastná žena chtěla odejít, ale jedna řeholnice ji vtáhla dovnitř, aby se také účastnila mše. Tehdy se něco hluboce dotklo jejího nitra a začala častěji chodit mezi řeholní sestry. "Postupně jsem pochopila, že svět je jiný, než jsem si myslela. Našla jsem zde vše, co se mi nedostávalo od rodiny - zájem, přijetí, lásku. Začala jsem poznávat Ježíše. Kdybych ho znala dřív, kdyby mi o něm někdo řekl, nikdy bych si nesáhla na život a nikdy bych nezačala s drogami," říká zdůrazňujíc slovo nikdy.

Vyléčila se bez léčení

Řeholní sestry Zuzanu přijaly, i když věděly o její závislosti. Hodně si s ní povídali a hledaly způsob, jak pomoci ženě, která si už sama pomoci nedokázala. Ona ochotně poslouchala jejich rady kromě jediné - jít na protidrogové léčení. "Člověk musí mít pevnou vůli a musí sám chtít, jinak je léčení zbytečné," míní Zuzana. "Já jsem s drogami přestala, protože jsem poznala Ježíše. Věřím, že ta ruka, která mě před lety vtáhla na mši svatou, byla ruka Pána Ježíše, který působil skrze sestry. Postupně jsem se díky nim a díky Boží milosti zbavila závislosti." Od té doby, kdy začala chodit do řeholního domu, pervitin si vzala jen třikrát, naposledy v létě 2012. Děsivé abstinenční příznaky se ihned dostavily. Dva měsíce mívala

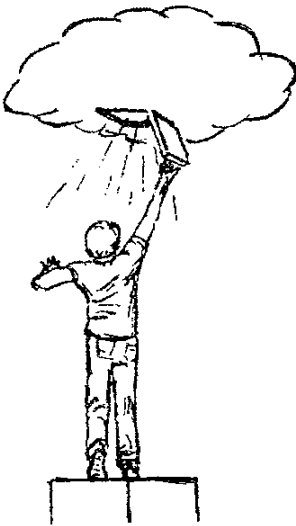

obrovské bolesti stehem a lýtek, až se bila do nohou. Pak to skončilo a zůstaly noční můry, kterých se nezbavila dodnes.

V těžkých chvílích nacházela posilu u Ježíše. Utěšovala ji i laskavá slova a skutky řeholních sester. "Nejvíc ze všeho mi chyběla láska. Tady jsem ji našla a chtěla jsem ji opětovat. Sestřičky nechtěly, abych drogovala, tak jsem se snažila přestat. Mnohdy jsem po hrozných nočních mürách chtěla ráno běžet koupit si pervitin, ale vydržela jsem," vzpomíná na těžké chvíle.

Chce pomoci

Po osobním obrácení přijala Zuzana svátost křtu, Eucharistie i biřmování. Už tři roky žije nový život bez drog. Stále bydlí se sestrami ve společném bytě v Petržalce, většinu času však tráví v řeholním domě sester. Smysl života nachází v pomoci bezdomovcům, alkoholikům a ubohým, kteří zde hledají útočiště. Smutně přiznává, že všechny její rány z minulosti se ještě nezahojily. Stále ji trápí nevyřešený vztah s matkou. Jsou spolu v kontaktu, ale změna k lepšímu nenastala.

Zuzanu velmi mrzí, že ji matka nenavštěvovala v nemocnici a neprojevila radost nad tím, že přestala brát drogy. Mnohdy se modlila za sílu odpustit, a přestože už nejednou vyslovila slovo "odpouštím", nepocítila úlevu. "Neumím se s tím smířit. Stačilo by mi, kdyby máma jednou projevila radost nad mojí změnou. Asi jsem jí neodpustila, nevím," konstatuje. Ve snaze vyrovnat se s tímto problémem se rozhodla vyprávět svůj životní příběh. Zároveň chce pomoci závislým lidem. "Narkomany není třeba odsuzovat, ale mluvit s nimi a zaměstnat je různými činnostmi. Chybí jim lidská blízkost, proto je důležité, aby se nebáli za někým jít, vyhledat například kněze nebo řeholní sestru, kteří jim mohou pomoci," vysvětluje na základě osobní zkušenosti.

Už nikdy nezačne

I po třech letech Zuzana v noci stále prožívá tíživé noční mýry o drogách. Pokušení nezmizelo, ale její vůle je pevná. Nevěří skeptikům, kteří tvrdí, že se dlouholeté závislosti nelze zbavit. "To říkají ti, kteří neznají Boha. Od chvíle, kdy jsem se setkala s Ježíšem, věřím, že už nikdy nezačnu brát drogy," říká s neochvějnou jistotou. S Boží pomocí nyní hledá nové uplatnění v životě. Cítí, že pobyt v řeholním domě jí stále velmi pomáhá, ale ví i to, že zde nemůže

zůstat navždy. Učí se stát na vlastních nohou, a když jí skončí invalidní důchod, začne si hledat práci.

Mezi návštěvníky řeholního domu má Zuzana potenciální nápadníky, ale sama se smíchem konstatuje, že je již stará na manželství i na život řeholní sestry. Zcela se odevzdává do Boží vůle, neboť si uvědomuje, že to on jí vždy vrátil zpět odhozený život. "Pochopila jsem, že na tomto světě jsme jen poutníky a Ježíš je ten, kdo má světlo věčného života. On mě zvedá, když padám, on mě miluje a nikdy mě neopustí."

(podle KN)

Zpovídat se - jestli i s papírem a proč odpouštět

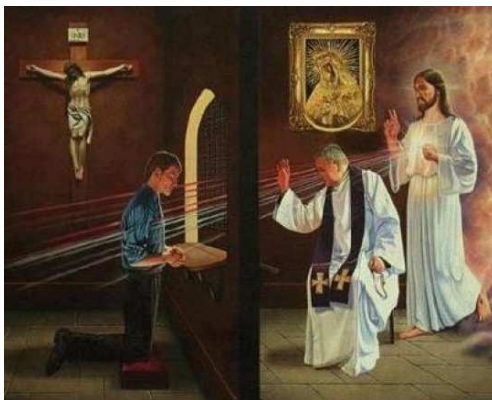
Penitent může během svátosti smíření použít papír s napsanými hříchy, který by měl být pro něj pouze pomůckou a ne přítěží. Pán Ježíš nás učí odpustit pokaždé, což však neruší požadavek na spravedlnost a náhradu způsobených křivd.

Vážená redakce,

zpovídal jsem se u neznámého kněze v sakristii. Když jsem vytáhl papír, na který jsem si vypsál své hříchy a poklesky, kněz mě napomenul, že chce "slyšet hříchy, ne čtení". Velmi mě to zarazilo a bylo to nepřijemné. Mohli byste objasnit, zda lze během svaté zpovědi použít i pomůcku - papír s napsanými hříchy?

Chtěl bych se zeptat, jak to je s lehkovážností některých lidí, například bývalých komunistů, kteří bagatelizují své jednání a prohlašují, že jednali v souladu s tehdejšími zákony, zapírají způsobené křivdy nebo lžou, že "to tak nebylo".

Neprojevují lítost a nedělají nápravu. Tak proč odpouštět?

Martin a Richard

Milý Martine a Richarde,
dovolte mi nejprve vyjádřit politování nad ne zcela vhodnými slovy kněze při vysluhování svátosti smíření. Doufám, že vás to neodradilo od této svátosti. Pokud jde o to, zda penitent (ten, kdo se zpovídá) může při ní použít papír s napsanými hříchy, odpověď je jednoduchá - ano. Spousta lidí takto dělá a mnohým to pomáhá překonat trému, obavy, jejich vyznání hříchů je soudržnější a uspořádanější, na rozdíl od těch, kteří až během vyznání jakoby si teprve vzpomínali na své hříchy. Správně jste však poznamenali, že by to měla být pomůcka. Napsaný seznam totiž může být někdy spíše přítěží jak pro zpovědníka, tak pro penitenta.

Těžko říct, proč kněz reagoval takovým způsobem, jak píšete; co ho mohlo vést k takovému počinání. Vysvětlení by mohlo být několik. Pravděpodobně měl opakovanou zkušenost s penitenty, kteří se - většinou z úzkostlivosti - neumí zpovídat bez papíru. Bez něj prožívají obavy, že pokud nevyznají některý hřích, zpověď bude podle jejich vnímání neplatná. To jsou ty případy, kdy se papír stává problémem, a ne pomocí. Každý kněz si umí vzpomenout na situace, kdy poslouchal skutečně dlouhý seznam hříchů, který byl únavný, nepřehledný, značně prodlužoval čas zpovědi, a pokud na zpověď čekali další penitenti, snadno mohl znervóznět a zareagovat nevhodně. Jistě, kněz by měl být vždy vlídný a snažit se o to, aby svátost smíření byla zážitkem odpuštění, osvobozujícím setkáním s milosrdným Bohem Otcem. Nedokonalosti se jistě nevyhýbají ani knězi. Není jednoduché citlivě a ohleduplně přesvědčit člověka s úzkostlivým svědomím, že opravdu není třeba číst všechno a zpověď bude platná.

Pokud by se vám opět přihodilo něco podobného, zkuste odpovědět klidně, že takto se cítíte jistější a nepůjde o dlouhé čtení ani o generální svatou zpověď. A všem čtenářům doporučuji, pokud se setkají s nevhodnou reakcí zpovědníka, aby se za něj pomodlili a přijali i takovou nepřijemnost jako součást pokání za své hříchy.

Co se týče otázky, proč odpouštět těm, kteří zapírají svou minulost, velmi výstižnou odpověď dává sv. Jan Pavel II. v encyklice *Dives in misericordia*: "Kristus tak velmi zdůrazňuje nutnost odpuštění, že na Petrovu otázku, kolikrát má vůbec odpustit hřích svému bližnímu,

odpovídá symbolickým číslem, sedmasedmdesátkrát. Tím mu naznačuje, že má odpustit každému a vždy. Je však přirozené, že tento rozkaz velkodušného odpouštění neruší oprávněné požadavky spravedlnosti. Neboť cílem odpuštění je i správně chápaná spravedlnost. Odpuštění - a jeho pramen: milosrdenství - nikde v evangeliu neznamena povolnost vůči zlu, vůči pohoršení, vůči utrpěné křivdě nebo urážce. Podmínkou odpuštění je totiž v těchto případech náprava zla a pohoršení, náhrada za křivdu, odčinění potupné urážky" (Dives in misericordia, 14).

Po čtvrtstoletí od pádu komunismu můžeme konstatovat, že bylo chybou, že nedošlo k zákazu komunistické strany a ideologie tak, jak se to událo v případě fašismu a nacismu. Dosud neproběhlo vyrovnání se se zločiny tohoto zvráceného režimu ani v trestněprávní rovině - podobně jako v Německu po druhé světové válce nebo v Jihoafrické republice po pádu apartheidu. Takové procesy mají význam i pro mravní svědomí a obrodu národa a jeho budoucnost.

(podle KN)

Je možné vyzpovídat se přes internet?

Vážená redakce,

mám 28 let a již několik měsíců žiji v Holandsku, kde jsem zatím neměl možnost jít ke svaté zpovědi a navíc ještě mám jazykový problém. Je možné, abych se vyzpovídal přes internet?

Josef, Holandsko

Milý Josefe,

pro zpovědní tajemství, které je nedotknutelné, není možné se zpovídat a dostat rozhřešení ani přes internet, ani přes telefon, ani přes dopis, resp. jinou korespondenci. Zpověď musí být osobní, to znamená, že zpovídající osobně říká všechny své hříchy zpovědníkovi.

V případě zpovědi v cizině - což je i Váš případ -, pokud se zpovídající se zpovědníkem neumí dorozumět:

a) může, ale nemusí se zpověď vykonat skrze tlumočníka, jehož také váže zpovědní tajemství,

b) může se zvolit forma, jaká je určena pro němé lidi. Posunky nebo nějakým gestem kajícího (např. pokleknutím ve zpovědnici, udeřením se do prsou apod.) zpovídající se vyjádří svou hříšnost. V takovém případě to stačí, aby dostal rozhřešení. Musí si však vzbudit předsevzetí, že při nejbližší příležitosti doma nebo v zahraničí u kněze, který ovládá řeč penitenta, se řádně vyzpovídá a řekne i hříchy z této zpovědi, ve které mu dříve zpovědník pro jazykovou bariéru nemohl rozumět. Pokud by kající nepochopil uložený kající čin - zadosťučnění za své hříchy, má si ho uložit sám, např. nějakou modlitbu nebo skutek - který musí i vykonat. Pak může přistoupit k svatému přijímání. Pane Josefe, v této souvislosti bych Vás chtěl upozornit, že k takové formě svaté zpovědi musí být vážný důvod.

V případě, že v zahraničí je problém najít katolického kněze, je třeba využít mimosvatostný způsob pokání - dokonalou lítost. I tehdy si však musíte vzbudit předsevzetí, že se při nejbližší příležitosti z těchto hříchů vyzpovídáte. Člověk i po spáchání těžkého hříchu může takto dosáhnout stavu milosti posvěčující, obnovit přátelství s Bohem, ale nemůže přistoupit k svatému přijímání. To je možné jen po vykonání svátostné zpovědi. Zároveň Vás povzbuzuji, abyste si i v zahraničí, sám nebo ve společenství věřících, prohluboval osobní duchovní život.

(podle KN)

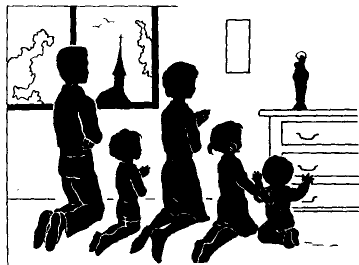
Zadáno pro manžele a snoubence

Domácí modlitba

Jak si najít prostor na rodinnou modlitbu, když je každý den tak plný?

Někteří manželé, kteří měli v úmyslu vyhradit si určitý čas pro společnou modlitbu, přistoupili k rozhodnutí a přesně si definovali, že určitý čas z každého dne bude věnován Pánu. Poté, jak si zvykli na určený čas, počáteční obtíže postupně téměř zcela ustoupily. Právě návyk se proměnil na příjemné svolávání k modlitbě, přesně tak, jak to dělají kostelní či klášterní zvony. Někdy to bývají právě děti, které nám samy připomenou každodenní setkání.

Jiné páry se rozhodly, že se budou budít každé ráno o dvacet minut dříve. Mimochodem, právě každodenních dvacet ranních minut ještě dříve, než se probudí děti, je vhodný časový úsek, který bychom si měli jako pár věnovat,

abychom mohli společně růst. Můžeme si přečíst a zamyslet se nad liturgickými čteními daného dne, na pomoc si můžeme vzít nějaký vhodný komentář, nebo se můžeme pomodlit Liturgií hodin.

Jiné páry zase upřednostňují věnovat si svých dvacet minut po večeři nebo poté, co uloží děti spát. Další páry zase upřednostňují čas před večeří a považují za důležitou přítomnost dětí, i těch nejmenších, bez obav, zda si hrají a vyrušují, protože jim nejde o modlitbu jako v "klášteře". Nenechme se proto znechutit, pokud nám někdy některé skutečnosti ztěžují dodržovat přesně stanovený denní program. Někdy se i při nejlepší snaze může stát, že pravidelnost a stanovené časy se nedodrží, ale jindy právě tatáž pravidelnost nabere na síle.

Vedle nevelkého počtu lidí, kteří si dokážou najít prostor na takové chvíle, existuje velká skupina, která si stěžuje, že si neumí najít prostor pro společnou modlitbu, a to z různých a opodstatněných důvodů. Setkávají se s obtížemi při realizaci modelu rodinné modlitby (vykonávané společně, muž spolu se ženou, rodiče spolu s dětmi), která spojuje v jeden přesně stanovený okamžik všechny členy rodiny, jak tomu bývalo v minulosti, kdy hlava rodiny svolala všechny k modlitbě růžence.

Zde nám může pomoci právě *charakter našeho laického stavu*, který jsme analyzovali v pracovním schématu o modlitbě v páru. V modlitbě laiků, která je odlišná od modlitby jiných povolání, se zbožnost, posilována každým momentem setkání s Bohem (osobní, v páru nebo v rodině), přepracovává do stavu, kdy se samotný život (se svými problémy, aktivitami, bohatstvím...) stává kultovním skutkem a liturgickou oslavou Boha.

Všední modlitba - někdy právě proto, že život přináší spoustu všedních a zároveň silných a dramatických momentů - s lehkostí dokáže dojmout a chytit za srdce, i když je jen krátká. Naše modlitba musí být naplněna životem.

Modlitba rodiny nemusí být nutně "dlouhá", ale je důležité, aby byla "intenzivní". A právě proto, že je všední, velmi rychle se stává intenzivní

nezávisle na své délce. Proto nám při modlitbě mohou velmi pomáhat různé životní situace a momenty, které prožíváme během jednotlivých dnů.

Také je důležité, aby nám i náš domov "vyprávěl" o Bohu a pomáhal nám "pozvednout srdce k Bohu". Z tohoto důvodu je užitečné vytvořit si doma "Boží koutek". Na přiměřeném místě si umístíme vhodný obrázek, Písmo svaté a možná i nějaký biblický citát (např. *Šema, Israel...* Deut 6, 5-9). Můžeme tam umístit i vázu s květinami a svíčku, kterou budeme zapalovat při modlitbě nebo při jiných příležitostech, když budeme chtít navodit atmosféru koncentrace a jednoty. Každý si ho může dotvořit, jak nejlépe umí. Mohlo by se nám zdát, že jde jen o povrchní drobnosti. Ve skutečnosti všichni potřebujeme takové a i jiné znaky, my dospělí, ale zejména naše děti, pokud je chceme zapojit do modlitby rodiny.

Před jídlem je dobré *modlit se u stolu*. Toto je velmi důležitý moment pro rodinnou modlitbu, protože v životě rodiny je to asi nejjednodušší, setkat se všichni společně u stolu. A také je to asi jeden z jednodušších způsobů, jak zavést modlitbu i do rodin, kde se dosud modlilo málo.

Večer, když děti jdou spát, rodiče by jim měli pomoci při modlení, aby i oni sami při této modlitbě našli posilu. A nakonec, dřív než jim řeknou dobrou noc, by jim měli udělit požehnání - "večerní křížek na čelo". Jde o velmi "silný" a významný moment. Je dobré s ním začít, ještě když jsou děti maličké, ale zkušenost ukazuje, že i dospívající děti ho potřebují a jsou na něj citlivé. Může se zdát, že jde o jednoduché a málo důležité gesto, ale protože je silně "tělesné", má velkou existenční hodnotu.

Ve chvíli, která je velmi choulostivá, když rodiče na noc "opouštějí" své děti a když se vše ponoří do tmy a ne vždy příjemných snů, rodiče ujistí své děti, že Bůh je vždy s nimi a že jejich anděl strážný je jim vždy nablízku. Bůh odpouští každodenní poklesky, posiluje předsevzetí do nového dne a pomůže při nočních můrách. Někdy v budoucnu se takto vychované dítě nebude nikdy cítit osamocené, slabé, zoufalé či rozzlobené..., když bude muset čelit nějakým těžkostem. Bude mít k dispozici velký zdroj síly, energie a důvěry i bez toho, aby tam rodiče byli přítomni.

Jako pomůcku pro zavedení této sugestivní a staré praktiky můžeme použít biblický text kněžského požehnání z *Knihy Numeri* 6, 24-27. Děti požádají o požehnání, jeden nebo oba rodiče přečtou text a udělají znamení kříže na svých čelech i na čelech dětí.

V domácí modlitbě netřeba zanedbávat ani různé příležitostné situace doma nebo venku. Když se rodina ocitne v nesnázích, spontánně nás to zve k rodinné modlitbě. Nezřídka stojíme před smrtí příbuzného, souseda či známého, nebo nějaký přítel či známý, který se ocitl v nemocnici, nebo setkání s jinou rodinou v nesnázích, nebo jen jednoduchá otázka dítěte týkající se víry... Příležitostí na krátkou rodinnou modlitbu jsou i situace jako cesta autem, návštěva kostela, návštěva hřbitova nebo vzpomínka na zesnulé...

Pak tu máme jednotlivé *etapy náboženského života typické pro rodinu*, které nemůžeme zanedbávat a neproměnit je na vysoce výchovné momenty, které se mohou stát prostorem pro formování a modlitbu - křest, první svaté přijímání, biřmování, svatba, nemoc, smrt, oslava narozenin, výročí sňatku, církevní svátky...

Neustálé bohatství můžeme čerpat i ze slavení *nedělní mše svaté*. Například během zpáteční cesty z kostela, při obědě nebo při jiné příležitosti se manželé spolu s dětmi mohou společně zamyslet nad kázáním nebo nad jednotlivými liturgickými symboly. Přínosem je i živé prožívání jednotlivých období liturgického roku. Připravit si adventní věnec se čtyřmi svíčkami, betlémek, symbol půstu nebo si připomenout události Velikonočního třídění podobně jako Vánoce betlémem.

Důležitá jsou i *duchovní cvičení*, které mnohé páry každý měsíc absolvují v rodinném společenství s dalšími páry, nebo jednou za rok se zúčastní cvičení a vzdělávacích aktivit v nějakém k tomu určeném zařízení. Běžný život

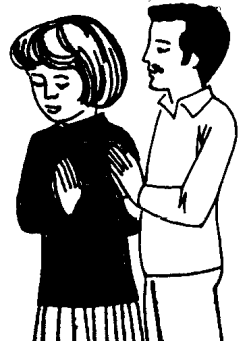
je utkán z takových nebo podobných příležitostí. Je jich mnoho a každá přivádí rodinu k častému a velmi živému setkání s Bohem. Je důležité, aby jednotliví členové rodiny byli alespoň trochu pozorní a uměli se jim otevřít.

Manželská modlitba (nebo modlitba páru) je charakteristická svým zaměřením na pár, na jeho schopnost prožívat dobře manželství a dobře zvládat rodinu. Je založena na všem tom, co je do manželství zapojeno. Čili ne pouze na

duchovním aspektu, ale i na tom psychologickém a citovém, jakož i na duševní a tělesné sounáležitosti.

Určitě je dobrá i individuální modlitba - ty rosteš, já rostu, a proto my rosteme. Za manželskou modlitbu můžeme považovat i to, když se já a ty modlíme současně (např. společné nešpory, růženec...), musíme se však při tom cítit jako manželé, a ne jako dva řeholníci.

Manželská modlitba je však především, když jsme spolu a oba si navzájem dobře uvědomujeme přítomnost partnera. Když náš pohled není upřený do prázdna nebo na Boha někde v dálce, ale na Boha - Lásku, který je přítomen mezi námi, je přítomen s námi, kterému na nás záleží a který chce, abychom se milovali dokonalou láskou.

Já a ty se modlíme, abychom "roznítili" vzájemnou lásku a lásku k životu i ke světu. Modlíme se, abychom uměli vroucně a úplně milovat stvoření, které je po mém boku.

Modlíme se jeden za druhého, společně a nahlas, aby to i ten druhý slyšel. Modlíme se držíce se za ruku nebo blízkostí svých těl. Modlíme se vzájemným pohledem do očí a také srdcem, které právě v tom okamžiku odpouští a posiluje vztah. Naše modlitba je velmi "tělesná".

INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE A PRÁCE V PÁRU

Nejdříve se každý z partnerů samostatně zamyslí, zavzpomíná a zapíše si odpovědi na následující otázku (7 - 8 minut).

- ? *Je mi někdy zatěžko modlit se spolu s tebou, zejména způsobem manželské modlitby? Proč? (nedostatek času, nemám na to chuť, s tebou se neumím do modlitby úplně vložít, nevnímám to jako vhodný nástroj, nejsem až tak zbožný/á, stydím se...?) Co budeme dělat? Umíme se nyní na něčem dohodnout?*
- ? *Co považujeme za překážky, které nám zabraňují modlit se jako rodina společně s dětmi? Co budeme dělat? Umíme se nyní na něčem dohodnout?*

Následně si vyměníme poznámky nebo si řekneme, co jsme si rozmysleli, a začneme dialog v páru v duchu pravidel správného naslouchání (tak jako vždy...).

(Duchovní obnova v teple domova)

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

12. IDENTITA RODINY A VÍRY

Učení víry

- Kristus nás sjednocuje a posvěcuje prostřednictvím Ducha Svatého.
- Kristova církev se vyznačuje tím, že je jedna, svatá, katolická a apoštolská.

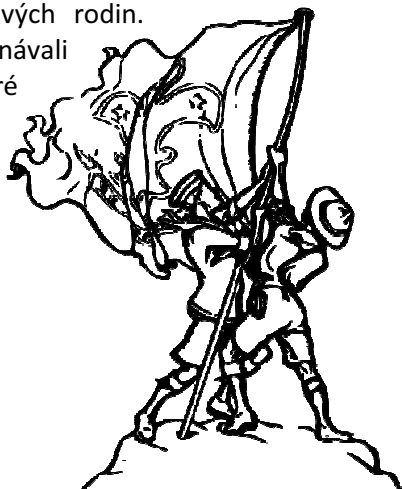
Podněty na poučení z každodenního života

- Před rodinným setkáním, před návštěvou prarodičů nebo před větším setkáním s širší rodinou.
- Když slavíte rodinnou tradici, kterou si vaše dítě zvláště oblíbilo.
- Když vzdáváme hold naší vlajce nebo vlajce jiné země.

Mnoho rodin vyjadřuje svou identitu vlastním specifickým způsobem. V Evropě jde například o bohatou tradici erbů, pečetí a vlajek, které představují identifikační symboly jednotlivých rodin.

U Keltů se rodinné klany již tradičně rozpoznávali podle barvy tartanu (károvaná látka, ze které si Skotové šili tradiční sukně; pozn. překl.).

V latinskoamerické kultuře všechny lidi sjednocuje a dává pocit sounáležitosti dnes už kultovní obraz na látce **Naší milé Paní z Guadalupe**. I přesto, že se Panna Maria zjevila na místech, která jsou dnes předměstími Mexico City, patří nejen mexickému lidu, ale celému světu. Kromě Guadalupské Panny Marie lid Latinské Ameriky velmi ctí i svou vlajku a hymnu.

I katolická církev má své identifikační znaky - je jedna, **svatá, katolická a apoštolská**. Tyto čtyři znaky nejsou charakteristickými rysy, které Církev tvoří, rozvíjí nebo učí; jsou vlastnostmi, o které se Ježíš Kristus dělí se svou Církví prostřednictvím **Ducha Svatého**, Ježíš je pramenem jednoty a svatosti. Katolická církev je jedna díky Ježíši, který je její hlavou a jehož Duch sjednocuje různé lidi a jejich různé dary do jednoho těla. Katolická církev je díky Ježíši svatá, protože církev žije v jednotě s Kristem a Duch Svatý ji posvěcuje a vede v jejím jednání. Církev je katolická (všeobecná), což znamená "pro všechny", protože jejím posláním je hlásat Krista celému světu a sloužit všem lidem. A Církev je i apoštolská, protože věrně setrvává ve víře, kterou přijala od apoštolů.

Jak tvoje dítě chápe svatost Církve a její věrnost ve víře? Členové Církve se navzájem milují a různým způsobem obětují, aby pomohli lidem ve světě. Jak by ses choval ty a tvá rodina, kdybys měl žít životem podle katolické víry? Jak bys mluvil, jednal, jaký vztah bys měl k druhým lidem? Které z identifikačních znaků Církve by zpozorovali lidé v tvé rodině?

Začátek rozhovoru

Pokud pocházíš z rodiny, v níž se pěstují určité tradice nebo zachovává specifické dědictví, vyprávěj o nich svému dítěti. Vysvětli mu historii tradičních oslav, obřadů, symbolů, znaků, možná typického vzoru na látce, které charakterizují tvou rodinu, a proč to má pro tebe tak velký význam. Pak dejte hlavy dohromady a navrhňte erb nebo web, který by co nejlépe vystihl hodnoty, kterých si jako rodina vážíte.

Jak se modlit

Na začátku modlitby řekni synovi nebo dceři, aby utišili srdce i mysl a soustředili se na přítomnost Boha. Po společné modlitbě dítěti ještě poskytni čas, aby se mohlo pomodlit k Bohu v tichosti, vlastními slovy. Můžeš například říci: "A teď můžeš Bohu říct, co jen chceš. Můžeš se modlit i potichu, jen ve svém srdci - a já budu dělat totéž."

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Církev je svatá: Ef 4, 1-6 a 15-16.

Co na toto téma říká Církev

Katolíci vyznávají o Církvi, že je "jedna, svatá, všeobecná a apoštolská" v **Nicejsko-cařihradském vyznání víry** (Krédo), které se během **mše svaté** modlíme každou neděli. Bylo napsáno před mnoha staletími na pomoc křesťanům, aby si pamatovali důležité články své víry. Slovo krédo znamená vyznání víry. Základem Nicejsko-cařihradského vyznání víry je Krédo, sestavené během nicejského koncilu v roce Páně 325. Na tomto koncilu se biskupové snažili definovat rovnost v postavení Ježíše a Otce a zároveň Ježíše jako Syna Otce. Závěrečnou podobu tohoto Kréda spolu s rozšířením o článek víry o Duchu Svatém zavedli biskupové během cařihradského koncilu v roce 381. Toto Krédo vyznávají všichni křesťané východního i západního obřadu kromě některých protestantských církví, které ho nepřijímají. Ze vztahu mezi osobami Nejsvětější Trojice, z jejich jednoty, dokážeme pochopit i jednotu, v jaké bychom měli jako lidé žít navzájem mezi sebou.

Krátká modlitba s dítětem

Poděkujeme Ježíši za dar, kterým je pro nás jeho církev:

Laskavý Ježíši, děkuji ti zato,
že jsi založil Církev,
která má účast na tvé svatosti a lásce.
Pomoz mi milovat Církev
a žít tak jako ona v jednotě a svatosti.
Amen.

Valentýn je mostem k dialogu se současnou kulturou

Pro mnohé zamilované páry je svátek sv. Valentýna jedním z nejromantičtějších dnů celého roku. Pro věřící může být tento svatý mostem na dialog se současnou kulturou.

Západní kultura slaví svátek sv. Valentýna jako den zamilovaných. Nejde však o svěcení v křesťanském smyslu slova. V povědomí mnoha párů jde o sekulární svátek bez náboženského obsahu.

Civilně slavený sv. Valentýn sice podtrhuje pozitivní ideu vztahu, lásky, zamilování - což je univerzální dobro, které najdeme i v Božím zjevení a které hlásá Církev. Nicméně vztah, láska, zamilování jsou ve světském prostoru chápány nekřesťansky, čili jako oslava přirozenosti, tělesnosti, sexuality, přičemž hlavní premisa - "zamilování legitimizuje sexuální vyjádření" - je zcela proti evangeliu života a tedy proti nauce Církvě. I proto je svátek sv. Valentýna při pastoraaci mladých využitelný jen ve velmi omezené míře.

O tom, jak se mimo křesťanské kruhy a páry žijící svůj vztah podle evangelia, prožívá tento svátek, svědčí sami studenti. Když jsem se zeptal, jak se tento večer prožívá, dali mi odpověď: "Opravdu to chcete vědět? Nejdříve je romantická večere, dárek a pak chtějí být páry samy."

Téma lásky se vyskytuje během celého roku

Příběh sv. Valentýna je dějinně velmi nejasný (musíme mít velmi dobrou fantazii, abychom našli spojitost mezi sv. Valentýnem a zamilovanými). Tedy na jeho životě neumíme postavit bohatší katechezi, odlišnou od těch, které umíme postavit například na evangeliu, které se čte u příležitosti svátku Svaté rodiny, svatých nevinátek nebo na životech mnoha svatých matek, otců, dětí, kteří si chránili čistotu a jejichž svědectví je dostatečně zdokumentované a slavené. Téma manželství, vztahu, zamilování, věrnosti je přítomno ještě explicitnější u jiných svatých a při jiných tajemstvích slavených v průběhu

liturgického roku (jako např. tajemství Krista a Církve, tajemství Nejsvětější Trojice, Ducha Svatého jako vzájemného pouta mezi Otcem a Synem). Proto svátek sv. Valentýna nelze přeceňovat. Téma lásky muže a ženy se vyskytuje průběžně během celého roku.

Nerozpoznaný duchovní potenciál

Z komerční a sekulární formy svátku je podle svědectví dívek z univerzitního pastoračního centra použitelné to, že v tento den je možné projevit lásku snoubenci či snoubence i nějakým milým darem nebo společně stráveným časem v pěkném prostředí. Zde jeho využití však asi končí. Kromě toho k drobným projevům lásky máme dostatek jiných příležitostí: narozeniny, svátek, rodinné slavení, akademické úspěchy, zásnuby... nakonec i v obyčejný všední den.

Nesmíme zapomínat ani na úplnou nepřítomnost tohoto slavení v našem prostoru před rokem 1989, což nelze zdůvodnit existencí železné opony, protože slavení svatých podle římského kalendáře bylo možné i za dob nesvobody. To, že sv. Valentýn nepronikl téměř vůbec do povědomí věřících, je spíše známka toho, co známe pod pojmem *sensus fidelium* - smysl věřících pro víru a její tajemství. Zřejmě v tomto svátku naši věřící předkové nerozpoznali to, co mu připisovala západní kultura. Nerozpoznali v něm takový duchovní potenciál, který by zastínil vzpomínku na sv. Cyrila a Metoděje majících svátek v římském martyrologiu právě 14. února.

Pozitivní pohled na svátek sv. Valentýna

Pro věřící (i hledající hlubší podobu partnerského vztahu) je sv. Valentýn určitě nositelem osobité milosti věrnosti. V tomto případě je však nutná vnitřní dispozice. Pokud ji člověk má, tak je přímluva sv. Valentýna určitě účinná. Pozitivní informací pro mladé je, že Církev něčemu, co mladí prožívají velmi intenzivně - čili zamilovanosti - přisuzuje zvláštního patrona. Tím se vyjadřuje, že Církev nepřehlídí nic, čím žije mladý člověk, ale že všechno chce Církev takto posvětit.

Křesťanský svátek sv. Valentýna a také jeho křesťanská forma slavení a uctívání jsou v pastoraaci mládeže použitelné vzhledem k jim blízkému tématu zamilování, kterou světec zpřítomňuje a vzhledem na milost, kterou sv. Valentýn vyprošuje. Ve vazbě na ostatní svátky (Svaté rodiny, sv. Anežky,

sv. Moniky či sv. Marie Goretti) je specifikem tohoto kultu téma zamilovanosti, ke kterému má Církev co říct.

V prostoru mimo Církev křesťanská zvěst o zamilování a prožívání zamilování v intencích sv. Valentýna zřejmě nenajde velký ohlas. Pro nevěřící však může být pozitivem poznání, že se Církev na zamilovanost, tělesnost a lásku nedívá nepřátelsky (neboť tyto fáze světuje osobitému svatému). Tím je tento svatý jistým mostem pro možný dialog se současnou kulturou, která zamilovanost považuje za lásku, a tedy za vysokou hodnotu.

(podle KN)

Co jsme prožili

Farní ples

V pátek 22. ledna se konal již 3. farní ples, tentokrát v Kulturním domě ve Žďárce. Pořádala ho farnost Žďárec ve spolupráci s farnostmi Dolní Loučky a Olší. Pro farníky ze sousedních farností byl zajištěn autobus. K tanci a poslechu hrála "Bystřická kapela".

Všichni jsme se na ples moc těšili, a tak se nelze divit, že se prostory kulturního domu plnily návštěvníky brzy před jeho začátkem. Pořadatelé nás vítali vlídným slovem a milým úsměvem.

Ples byl zahájen krátce po 20. hodině otcem Pavlem, který všechny přivítal, popřál příjemnou zábavu a zároveň poděkoval žďáreckým farníkům za přípravu a organizaci. Potom následoval společný přípitek.

Již při úvodní skladbě se začal taneční parket plnit tanečními páry. Nálada byla výborná, všichni se přišli pobavit, popovídat si, vzájemně se poznat a užít si večer opravdu naplno. Podařilo se nám vytvořit krásné společenství, v jehož čele stál otec Pavel. Svoje vystoupení si pro nás připravila mládež z Dětského domova v Tišnově.

A najednou se ozvalo z prostoru pro muzikanty: "Vyhlášíme sólo pro pana faráře!" A otec Pavel se svého úkolu zhostil na jedničku. Nezalekl se nátlaku farnic, které si s ním bez rozdílu věku chtěly zatancovat, a vydržel až do konce. "Pane faráři, děkujeme!"

Nádherná výzdoba v sále, bohatá tombola, výborná večeře, chutné cukroví, koláče, dobré víno... určitě přispěly k báječné atmosféře celého plesu, o kterou se zasloužila i Bystřická kapela. Více jak 200 zúčastněných prožilo krásný večer a do svých domovů odcházeli s nezapomenutelnými zážitky a vzpomínkami. Prožili jsme další pěknou akci společnou pro farnosti Žďárec, Olší a Dolní Loučky, a když dá Bůh, můžeme se příští rok těšit na již 4. farní ples.

Taneční parket byl zaplněn

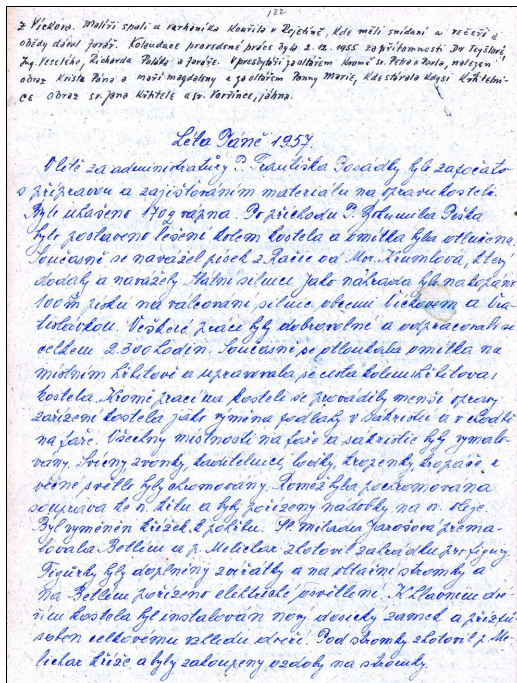
Upřímné poděkování patří všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na přípravě a organizaci tohoto plesu, všem sponzorům, kteří přispěli hodnotnými dary do naší tomboly a také těm, kteří podpořili velikou snahu a obětavost svými modlitbami.

Ten největší dík však náleží Pánu Bohu, který nás po celý večer provázel svým požehnáním a blízkostí, který pomáhá všude tam, kde jsou lidská srdce otevřená, naplněná láskou, porozuměním a pochopením, kde na nás dýchá teplo domova. "Bůh Vám žehnej, milí žďárečtí farníci!"

Jana Jurná

Pohled do historie

V minulém pohledu do historie žďářské farnosti jsme se věnovali roku 1955. Zápis pro rok 1956 ve farní kronice chybí, nalézá se zde až zápis pro rok 1957. V tomto roce končí působení P. Josefa Marka ve žďářské farnosti – uváděno je datum 1. 3. 1957. Od tohoto data do 1. 9. 1957 vypomáhal se správou žďářské farnosti P. František Posádka z Dolních Louček. Od 1. 9. 1957 se novým farářem ve Žďárci stal P. Bohumil Pešek.

Na zápisu z roku 1957 je patrná změna rukopisu

Léta páně 1957

V létě za administratury P. Františka Posádky bylo započato s přípravou a zajišťováním materiálu na opravu kostela. Bylo uhašeno 170q vápna. Po příchodu P. Bohumila Peška bylo postaveno lešení kolem kostela a omítka byla otlučena. Současně se navážel písek z Račic od Mor. Krumlova, který dodaly a navážely Státní silnice. Jako náhrada bylo nakopáno 100 m³ písku na válcování silnic obcemi Víckovem a Vratislávkou. Veškeré práce byly dobrovolné a odpracovalo se celkem 2.300 hodin. Současně se otloukala

omítka na místním hřbitově a upravovala se cesta kolem hřbitova, kostela. Kromě prací na kostele se prováděly menší opravy zařízení kostela jako výměna podlahy v sákrstii a v chodbě na faře. Všechny místnosti na faře a sákrstie byly vymalovány. Svícny, zvonky, kaditelnice, loďky, kropenky, kropáče a věčné světlo byly chromovány. Rovněž byla pochromována souprava ke sv. křtu a byly pořízeny nádobky na sv. oleje. Byl vyměněn křížek k pohřbu. Sl. Milada Jarošová přemalovala Betléma a p. Melichar zhotovil zhrádku pro figury. Figurky byly doplněny zvířátky a na oltární stromy a na Betlém pořízeno elektrické osvětlení. K hlavním dveřím kostela byl instalován nový dosický zámek a přizpůsoben celkovému vzhledu dveří. Pod stromky zhotovil p. Melichar kříže a byly zakoupeny ozdoby na stromky.

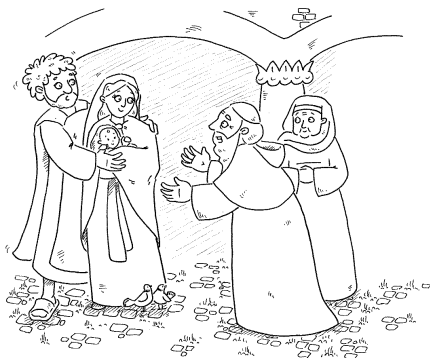
Zpracoval: R. Mašek

Lidové zvyky a obyčeje

Skončil náš přehled pranostik na jednotlivé dny roku a nyní bychom se podívali na některé lidové zvyky v daném měsíci, jak je popisuje Vlastimil Vondruška ve své knize.

2. února - HROMNICE je lidové označení svátku, který prošel řadou proměn.

Původně se nazýval hypapanté, tj. Setkání starce Simeona s Pánem, později Očišťování Panny Marie, dnešní liturgie ho zná jako Uvedení Páně do chrámu.

Tento den se světí svíce - hromničky. Ty se rozsvěcely při bouřce, aby Bůh ochránil dům před bleskem. Výjimečně se jim připisovaly i další ochranné funkce. Ve vsích u Chrudimi obcházel hospodář hned po návratu z kostela s posvěcenou hromničkou třikrát včelí úly, aby měl hojnost medu a aby byly včely chráněny před zloději.

Na Hromnice bylo zakázáno šít, neboť lidé věřili, že by špička jehly přitáhla blesk. Nesmělo se klít, mluvit nevážně; na Chodsku věřili, že kdo bude toho dne tancovat, zemře bez světla.

3. února - sv. BLAŽEJ - Biskup z pontského města Sebasty (Megalopolis) byl popraven při pronásledování křesťanů roku 316.

Legenda vypráví, že když byl sv. Blažej vězněn, přinášela mu nějaká žena denně pokrm a svíci. Za to jí slíbil, že bude chráněna před nemocemi, pokud každoročně obětuje jednu svíčku. Pravděpodobně z toho povstal zvyk obětovat v kostele svíci (jenž však nemá přes časovou blízkost nic společného se svěcením hromniček). Od 16. století zapaloval v kostele svíčku ten, koho trápila bolest zubů či jiný neduh.

Sv. Blažej byl také patronem počasí, což bylo zřejmě odvozeno z podobnosti jeho jména (v němčině Blasius) se slovem “blasen” (v němčině foukat, vát). V českých zemích se o jeho svátku rozhazoval do větru popel, sůl a mouka, aby se větry “nakrmily” a více neškodily. Odvozeně byl sv. Blažej patronem majitelů větrných mlýnů a hudebníků na dechové nástroje.

5. února - sv. AGATHA - (lidově Háta) byla křesťanská panna umučená roku 251 Římany proto, že odmítla vzdát se své víry. Nejprve se jí žaláři snažili přivést ke hříchu a po 20 dnů ji drželi v nevěstinci. Když zjistili marnost svého počínání, mučili ji pálením na žhavém uhlí, uržili jí prsy.

Chléb svěcený v den sv. Agathy jedli lidé i dobytek, chránil pole před škodami.

MASOPUST - třídní svátek, který nemá ve své podstatě mnoho společného s liturgií, ale přece je plně podřízen běhu církevního kalendáře. Masopust se slavil ve dny předcházející Popeleční středě, již začínal 40denní půst, končící o velikonocích.

Přípravou na masopust býval čtvrtek před masopustní nedělí, nazývaný “tučný čtvrtek” či “tučňák”. V mnoha usedlostech mu předcházela zabijačka. Tradičním jídlem byla k obědu vepřová pečeně s knedlíkem a zelím, k tomu džbán dobrého piva. Panovalo přesvědčení, že na “tučný čtvrtek” má člověk jíst a pít co nejvíce, aby byl celý rok při síle.

Hlavní masopustní zábava začínala o masopustní neděli. Také toho dne byl oběd bohatý, ale přece jen netrval příliš dlouho, protože se všichni chystali do hospody k muzice. Někdy se tancovalo i přímo na návsi. Toho dne ani ti

nejšetrnější nehleděli na grošíky. Pivo teklo proudem, muzikanti se měli co ohánět. Tanec se protáhl až do rána.

Také o masopustní pondělí se pokračovalo v zábavě a tanci. V mnoha vsích se toho dne konal “mužovský bál”, kam neměla svobodná chasa přístup. Tancovali jen ženatí a vdané. V mnoha oblastech lidé věřili, že jak vysoko bude selka při tanci vyskakovat, tak vysoké vyroste toho roku obilí či len.

Vyvrcholením masopustu bylo úterý. Toho dne procházely venkovem průvody maškar, ve staročeských městech se hrála masopustní divadelní představení,

secvičená obvykle žáky. Obchůzky masek neměly obvykle závazná pravidla, záleželo většinou na vtipu a pohotovosti “maškarádů”, jaké taškařice se budou provádět. Pravidelně v průvodu chodíval medvěd, někdy vedený na řetězu medvědářem. Jinou tradiční maskou byla klibna (šiml, kobyla, koníček), skrývající často dvě osoby, častý

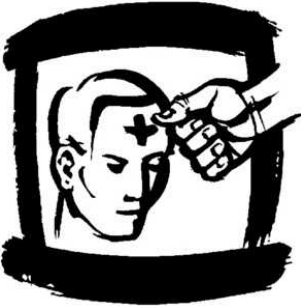
byl Žid s pytlím nebo rancem na zádech, bába s nůši, kominík se žebříkem, kozel a řada dalších. - Při obchůzce měly často jednotlivé masky předepsáno, jak se mají ve svém přestrojení chovat - medvěd strašil malé děti, Žid vyjadřoval nespokojenost s dárky, protože mu připadaly malé.

Starobylym českým zvykem bylo stínání kohouta. Provádělo se většinou o masopustu, podle zpráv také o velikonocích, pouti, během posvícení, svateb nebo obžínek. Sám obyčej je velmi starého původu, i když nejstarší zprávy pocházejí až ze 17. století. Podle popisu z 18. století se mládež přistrojila za vojáky (šaty si oblékla na ruby), několik mládenců přivedlo na dlouhých tkanicích uvázaného kohouta. U “popraviště” se mu přečetl rozsudek, provázený žerty a posměšky, nakonec mu “kat” usekl kosou hlavu. V tu chvíli ale “kat” začal utíkat, co mu síly stačily, aby ho přihlížející diváci nechytili.

Všude končila o masopustní úterý zábava přesně o půlnoci. S ní zatroubil ponocný na roh a rychtář či některý z radních vyzval všechny, aby se v klidu rozešli domů, protože nastala středa a s ní předvelikonoční půst. Mnohde končili o půlnoci muziku pochováním basy (symbolicky, že si hudebníci

v době postu nezahrají). Lidé věřili, že pokud budou o masopustu tancovat přes půlnoc, objeví se mezi nimi ďábel, často jako cizinec v zeleném kabátě.

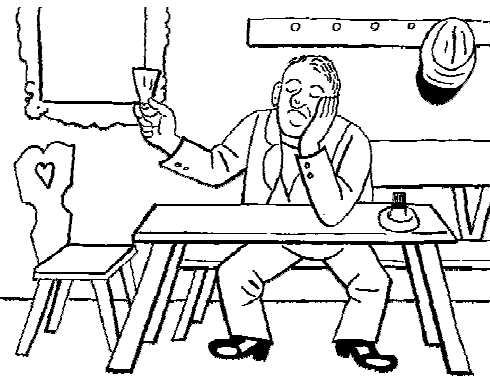
POPELEČNÍ STŘEDA Popeleční (či také lidově Škaredou, Černou, Bláznivou, Adamovým dnem) středou začínalo již od 7. století dodržované 40denní období půstu. Od Popeleční středy byl obraz na hlavním oltáři až do Gloria na Bílou sobotu zakryt fialovým plátnem. V některých krajích nazývali toto plátno “Hungertuch”, což v němčině znamená “hladové sukno”, protože symbolizovalo půst. Mnozí věřící se přizpůsobovali postu i oděvem; ženy odkládaly pestré šátky, barevné fěrtochy a nosily tmavé oděvní součástky.

V okolí Hradce Králové muži věřili, že napití kořalky je bude v létě chránit před štípáním much a komárů.

Lidová víra tvrdila, že požehnaný popel přináší polí úrodu.

24. února - sv. MATĚJ - Původně byl zřejmě jedním ze 72 učedníků Páně. Po Kristově nanebevstoupení byl losem určen místo zrádného Jidáše apoštolem. Hlásal evangelium v Palestině, Malé Asii i Africe. Další zprávy chybějí, podle legendy mu sekerou uťali hlavu.

Sv. Matěji náleželo zvláštní místo mezi hospodářskými pověrami. Za jeho pomoc jako patrona úrody ovoce prosil hospodář a někdy i děti, které musely i jít bosy. Všichni se společně modlili a potom trásli každým stromem v sadu, jinde děti tloukly ověncenou vařečkou do ovocných stromů. - “Prosím, prosím svatého Matěje, nám ať ovoce hojného dopřeje, kamkoli v zahradě hlas můj se rozleje.”

Pro Pražany měl svátek sv. Matěje vždy zvláštní význam - toho dne se konala první jarní pouť, jejíž tradice se uchovala do dneška.

PRO DĚTI

Na cestě

s druhým Božím přikázáním

nám správný směr budou ukazovat příkazy Desatera.

2. Nevezmeš Boží jméno nadarmo.

Začalo to kakaem

Ta malá pihatá holčička se jmenovala Marie. Jenže kamarádi ve škole ji nenazvali jinak než Šmaria. Proč? Když paní učitelka vytáhla diktátové sešity nebo řekla, že jde zkoušet, Marii vyletělo z úst: Šmaria! Rozbil se talíř? Bylo třeba jít do obchodu? Nebo opět vynést smetí? Odpovědí bylo pouze: Šmaria. Marie chtěla i přestat s tímto zlovykem, ale vůbec se jí to nedařilo. Když se jedno ráno nešťastnou náhodou vylilo na stůl kakao a Marie znovu vykřikla své Šmaria, maminka se nejprve zlobila, pak si povzdechla a nakonec si sedla k dceři za stůl.

"Poslyš, Marie. Co kdybys místo tvého zvolání řekla pouze krátce a potichu své patronce: Milá Maria, jak vidíš, vylilo se kakao. Neudělala jsem to schválně, ty to víš."

Marie chvíli pochybovačně dívala na mámu, pak však přikývla, vzala tašku a odhodlaně vykročila do školy. Nezašla však daleko, protože při posledním schodě klopýtla a vykřikla:

"Šm... Och, ne, ne! Milá Marie, skoro jsem spadla. Ale nic se nestalo. Což je fajn, ne?"

Marie na chvíli ztichla. Byla překvapená, že to šlo tak snadno. S úsměvem se podívala na slunce a byla by se usmívala i na mraky, kdyby téměř nevběhla pod kolo.

"Šma! Joj, ne - Maria! Vidíš, zas jsem nedávala pozor - už jsem byla téměř pod kolem. Ale ty jsi se mnou a jak vidím, chráníš mě. Děkuji ti."

V tichém rozhovoru se svou křestní patronkou přišla Marie do školy. Během vyučování jí vícekrát ústa otevřela slabika Šma, ale ani jednou ji nedokončila. Místo toho jen potměšile vzhledla a spokojeně se usmála.

Druhé Boží přikázání říká, abychom měli v úctě Pánovo jméno a zakazuje zneužívání Božího jména. Pánovo jméno je svaté, proto ho máme vkládat

do své řeči jen proto, abychom ho velebili, chválili a oslavovali. Totéž platí i pro používání jména Ježíše Krista, Panny Marie a všech svatých.

Splním ho, pokud

- mám v úctě jméno Pána Boha, Pána Ježíše, Panny Marie a svatých.
- nevyslovuji tato jména v nadávkách.
- se soustředěně a pomalu přežehnám ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.
- se modlím ke svému křestnímu patronu.

Porušuji jej, pokud

- se posmívám Božímu jménu, zesměšňuji Boží jméno a jména svatých.
- přísahám při různých drobnostech. křivě přísahám.

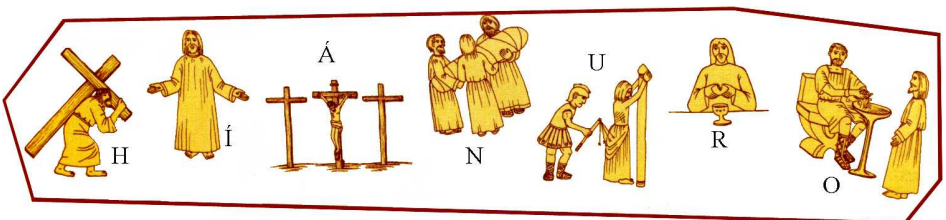
Značkový úkol:

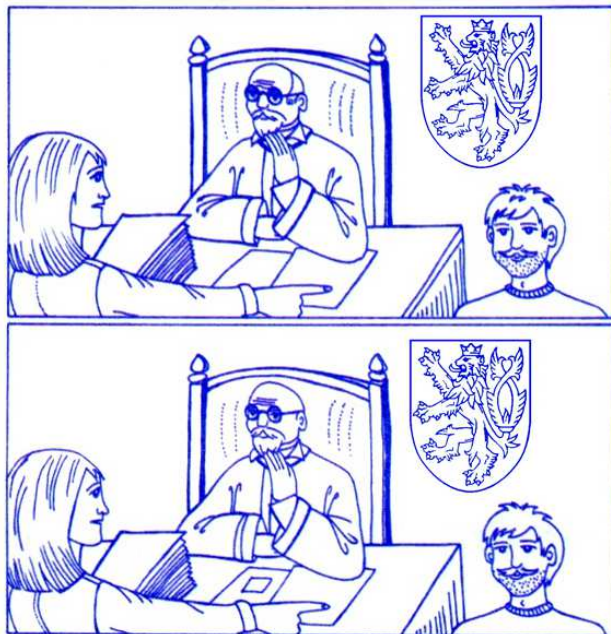
Napiš vlastními slovy modlitbu, ve které budeš velebit, chválit a oslavovat Boha. Určitě víš, za co všechno mu chceš vzdát úctu.

s	d	H	o	o	i	p
,	n	n	a	e	e	P
š	a	n	j	á	k	,
n	e	v	š	z	n	e
e	é	é	v	j	j	t
n	o	m	p	é	v	o
z	i	š	m	í	!	e

Také žalmisté se snažili oslavovat Boha a jeho jméno (např. Ž 8, 2). Žalm jsme si napsali i my. Jenže přišly děti a rozstříhaly ho na proužky. Poskládali jsme je, ale text zůstal pomotaný. Podaří se ti poskládat správný text žalmu?

Hříchem druhého přikázání je (*najdeš v tajence*). Tento hřích spočívá v tom, že se navenek nebo v duchu vyslovují proti Bohu slova nenávisti a rozličné výčitky. Platí to i tehdy, když se mluví špatně o Bohu, ale také o Církvi, svatých i posvátných věcech. Mnozí mluví špatně i o Pánu Ježíši. Přitom zapomínají, že i za ně položil svůj život, aby jim otevřel nebe. **Pokud seřadíš obrázky ve správném pořadí, písmena u obrázků vytvoří hledanou tajenku.**

Druhé přikázání zakazuje křivou přísahu. Při přísaze si bereme Boha za svědka toho, co tvrdíme. Hřeší tak i ten, kdo udělal nějaký slib a věděl, že ho nedodrží nebo že nedodrží to, co slíbil pod přísahou. Pokud někdo udělal pod přísahou nějaký slib s tím, že ho nedodrží, nazýváme ho křivopřísežníkem. Ježíšova slova však nejsou proti přísaze, která se koná z vážného důvodu. Takovou přísahou je například přísaha před soudem.

Před sebou vidíš 2 obrázky ze soudu, které vypadají úplně stejně. Přece se však v 10 drobnostech liší. Najdeš je?

Při křtu jsme byli pokřtěni ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Znamením kříže začínáme každý svůj den i svou činnost, protože jsme křesťané. Při křtu dostává křesťan své jméno - může to být jméno světce, který se tak stává naším patronem. Křestní jméno může vyjadřovat i nějaké křesťanské tajemství či ctnost. Zjisti datum svého křtu a jméno svého křestního patrona, případně, co tvé jméno znamená. Co víš o svém křestním patronovi?

Co nás čeká

V církevním životě

Popelec

v Dolních Loučkách: ve středu 10. února při večerní mši svaté
v Olší: v pátek 12. února při večerní mši svaté
ve Žďárci: ve čtvrtek 11. února při večerní mši svaté

Svátost pomazání nemocných

Mezi lidmi občas panuje strach z této svátosti. „Kněze nevolejte, ještě neumírám!“ Podobná zvolání uslyšíme tam, kde se svátost nemocných prezentuje jako „poslední pomazání“. Jistěže v mnoha případech doprovází tato svátost poslední okamžiky lidského života. Pomazání nemocných ale není svátostí jen pro ty, kdo se ocitli v krajním ohrožení života a umírají. Příhodná doba pro její přijetí je už tehdy, když věřící začíná být v nebezpečí smrti pro nemoc nebo stáří. Tuto svátost můžeme přijmout i vícekrát ve svém životě. Pomazání má přece nemocného posílit a zachránit. Křesťan může požádat o svaté pomazání, kdykoliv těžce onemocní (míra závažnosti nemoci se posoudí bez zbytečné úzkostlivosti), a stejně tak když se nemoc zhorší. Také je vhodné přijmout tuto svátost před závažným lékařským zákrokem (operací), je-li příčinou této operace nebezpečné onemocnění. Ale svátost nemocných je možno udělit též starým lidem (od 60 let věku), jejichž síly značně ochabují, i když není přímo vidět nějaká nebezpečná nemoc. Podmínkou je být v milosti posvěcující (nemít na duši těžký hřích). Tuto svátost bude možné přijmout:

v Dolních Loučkách: ve středu 17. února při večerní mši svaté
v Olší: v pátek 19. února při večerní mši svaté
ve Žďárci: ve čtvrtek 18. února při večerní mši svaté

Ve světském životě

Masopustní zábava spojená s pochováním basy

V sobotu 5. února v Orlovně v Dolních Loučkách. Bližší informace na plakátcích a v ohláškách.

Murphyho zákony: Porady v církevních grémiích

Pintlichova terminologická vysvětlivka:

Církevním grémiem se míní jakékoliv usnášení schopné či neschopné vnitrocírkevní těleso od farní rady po biskupskou konferenci.

Murphyho zákon řízení:

Vedení porad je zpravidla svěřeno hodnému člověku, který k němu nemá základní předpoklady.

Vysvětlivka Dr. Myšičky:

Zřejmě aby se na jeho slabosti zjevila Boží moc.

Poznámka laického zaměstnance církve:

Anebo smyšlení mnohých srdcí? To se nám někdy v krizových momentech porad nechtěně stává.

Murphyho zákon efektivnosti porad:

Čím déle se problém projednává, tím dále se grémium nachází od jeho řešení.

Loužňákovo pravidlo:

V každém církevním grémium se najde alespoň jeden problematizátor (= výrobce umělých problémů), přičemž svěžest problematizátora a malomyslnost grémia jsou veličiny přímo úměrné: čím víc je problematizátor „na koni“, tím více opadá hladina použitelné energie u zbytku grémia.

Bermudský trojúhelník porad:

Z neprobádaných důvodů se porada zasekne vždycky u naprosto bezvýznamné položky, kde jste očekávali hladký průběh, pročez grémium ztratí hlavu (pokud ovšem nějakou mělo - viz Murphyho zákon řízení).

Marného věta o odpudivosti efektivního managementu a církevního prostředí:

„Marnost nad marnost, a všechno je marnost,“ pravil profesor, uzřev Ducha Božího, jak se bezmocně vznáší nad chaosem...

*Z knihy **Murphyho zákony o církvi**, Tomáš Marný z Bludovic*